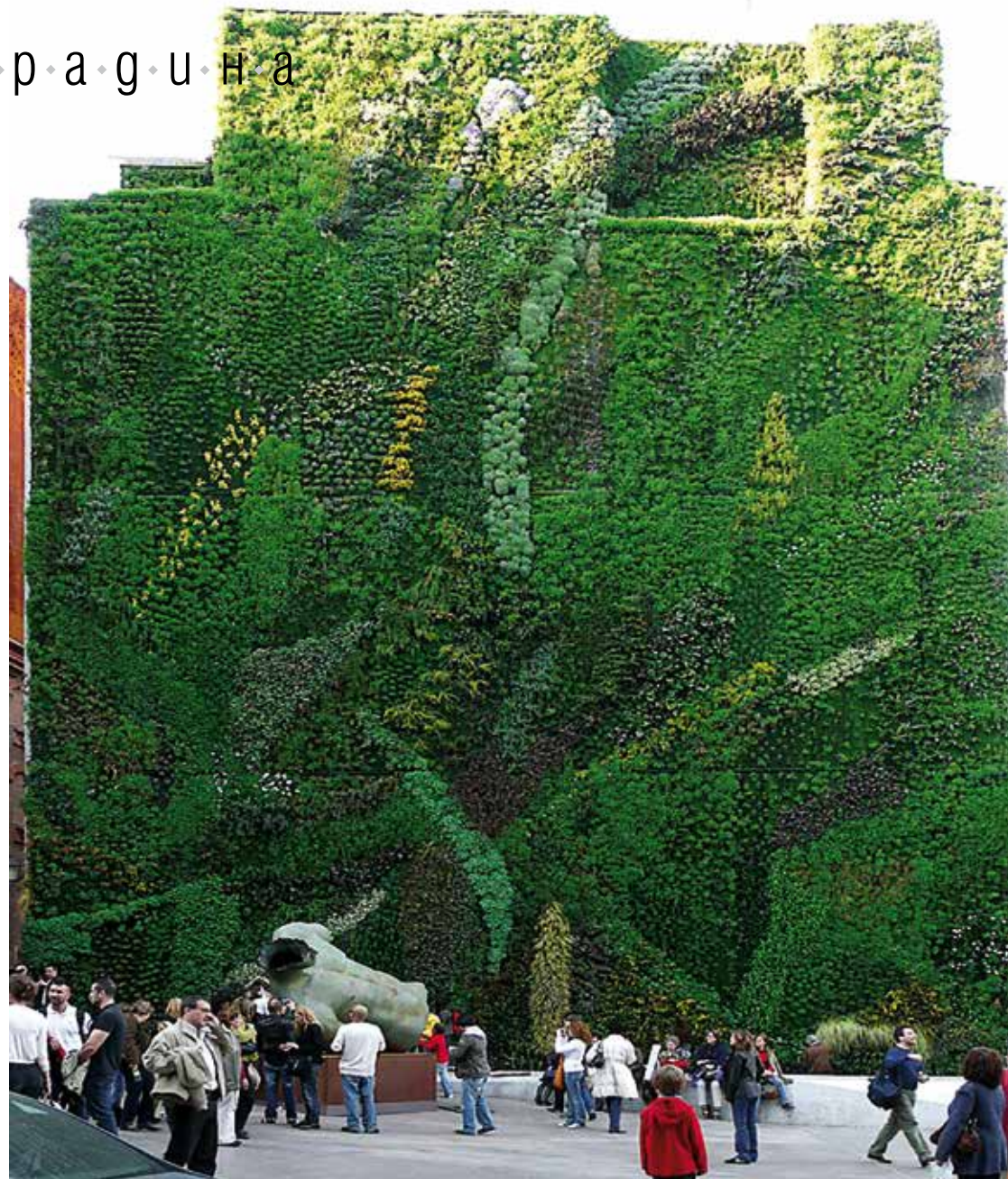

Живите зелени стени

Усещане за природа в градския дом и офис

ланд. арх. **Верджиния Костова**

Вертикалното озеленяване под формата на зелени стени и прегради е възможност да се направи зелена площ в още една равнина, както и да се съчетае практичното и естетичното. Освен че са изразителни и ефектни визуално, те са и чудесен начин частично да се възстанови загубената в градовете природа. В зависимост от избора на растения, вертикалната градина може да наподобява естествена природа или да въздейства минималистично и графично.

Живите стени и растителните прегради, сепериращи пространството, имат и много предимства.

Те подобряват качеството на въздуха и на цялостната атмосфера в дома и офиса. Хората се чувстват по-комфортно и спокойно, боледуват по-рядко, увеличава се производителността им и доброто самочувствие, особено там, където преобладава работата на компютри. Благодарение на термичния изолационен ефект, който се получава, ако вертикалната градина е направена върху външна стена, тя допринася за намаляването на енергийната консумация на сградата както през зимата, предпазвайки я от студа, така и през лятото, като осигурява естествена охлаждаща система.

ВДЪХНОВЕНО ОТ ПРИРОДАТА

Един от най-популярните начини за създаване на красиви градини върху вертикални повърхности е технологията, разработена от френския ботаник Патрик Бланк. Той наблюдава примери в природата, в които растенията растат без почва: върху скали, върху кората на дървета, на входове на пещери. Според него водата с разтворените в нея минерали и хранителни вещества, комбинирана със светлината и въглеродния двуокис, необходими за извършването на фотосинтезата, са абсолютно достатъчни на растенията. Иновативното в неговата технология е използването на способността на корените да растат не само в почва, във вода или в пясък, а и върху повърхност. По този начин почвата не участва като компонент във вертикалните градини и конструкцията, която се получава, е много лека. Безпочвени вертикални градини могат да се направят върху всяка стена и на всяка географската ширина. Може да се приложи както за интериорни, така и за екстериорни пространства.

г • р • а • д • и • н • а

ЕЛЕМЕНТИ НА ВЕРТИКАЛНАТА ГРАДИНА

Вертикалната градина се състои от три части: метална рамка, PVC слой и слой филц. Металната рамка може да бъде окачена на стената или да е свободностояща, под формата на растителна презграда. Предназначението ѝ е да държи конструкцията, както и да осигури въздушен слой между растенията и стената, служещ като термо- и аудиоизолация.

Върху металната рамка се захваща PVC слой с дебелина 1 см. Той осигурява твърдост и водоустойчивост на структурата. Следва филцов слой, направен от полиамид, който се захваща за PVC слоя. В него се засаждаат растенията под формата на семена, на резници или вече пораснали. Гъстотата им на засаждане е около трийсет растения на квадратен метър. Друго предназначение на този слой е да не позволява на корените да преминат през него. Филцът е с висока капилярност – това осигурява равномерно разпределение на водата в структурата. Поливането и подхранването са автоматизирани и се подават отгоре. А водата, с която се напояват растенията, е обогатена с торове и минерали. Цялата тежест на вертикалната градина, включително растенията и металната рамка, е по-малка от 30 kg/m², което дава възможност технологията да се приложи върху всяка стена без ограничения за размера ѝ.

МОДУЛНИ ЖИВИ СТЕНИ

Друг вариант да се направи вертикално озеленяване в интериора е като се използва съгъбяема пластмасова конструкция от модулни елементи. На нашия пазар те се предлагат от фирма Vggreenwall. Изработени са изцяло от рециклиран материал. Всеки модул се състои от 10 гнезда, в които се поставя почва и се засаждаат растенията. За един квадратен метър са необходими 8 модула, или общо има 80 растителни гнезда. Засаждането се прави предварително и вече готовите модули се подреждат един до друг, оформяйки декоративни растителни пана с желаната големина. Поставянето на модулите става сравнително лесно – те се “нанизват” по дължината на стената на метална лайсна. Напояването е чрез автоматизирана поливна система по капков път – в горната част на всеки ред от модули са предвидени отвори за поставянето на маркуче. Най-отдолу, под вертикалната зелена картина се слага плитък сандък (досатъчно е да е 5см дълбок) от неръждаема стомана или от друг подходящ за съответния интериор материал, в който се отцежда излишната вода. Оттам тя се отича в канализацията.

ПОДДЪРЖАНЕ

И при давата вида вертикално озеленяване поливането се прави с автоматизирана поливна система. Във втория вариант растенията разполагат с почва и ако принудително спре токът, който захранва поливната система, те могат да оцелеят без поливане за 2-3 седмици, докато във варианта на безпочвено озеленяване, ако спре поливането на системата, растенията могат да оцелеят в рамките на 2-3 дни. В този вариант също така целогодишно трябва да се поддържа еднаква температура на въздуха в помещенията или при всяка смяна на външната температура да се настройва и честота на поливане на автоматизираната система. При безпочвените живи стени от съществено значение е съставът на "торовия коктейл", с който се подхранват растенията.

Препоръчително за варианта на безпочвено озеленяване е поддръжката да се прави от специалист, ландшафтен архитект или технолог, докато във варианта на зелена стена от модулни елементи, собствениците на жилището биха могли да се справят и сами.

РАСТИТЕЛНИ ПРЕГРАДИ

Разделянето на едно голямо пространство, жилищно или офисно, не само оформя допълнителни площи, но и контролира начина, по който да преминем от една зона в друга. От гледна точка на дизайна, когато погледът срещне преграда, това създава чувство за мистерия, напрежение, когато я доближаваме, и изненада, след като я преминем и се открие нова гледка. Растителната преграда може да се направи по няколко начина. Първият е като вертикална метална решетка за убиране на растения. Те се засаждаат в дълга, тясна, специално проектирана за конкретната ситуация кашпа или в подредени една до друга правоъгълни кашпи. Трябва да имаме предвид, че ще е необходимо известно време, за да се покрие изцяло решетката.

Вторият начин за изработване на зелена преграда е като конструкция от модули, в които се подреждат растенията в съдове. Тя може да е метална, от мебелни MDF или ПДЧ плоскости, а ако търсим по-ажурно въздействие - от PVC и стъкло. Според желанието, оформяме модулите с такава големина, че да се получи плътна зелена стена или ако са "по-едри", преградата ще е лека и ажурна, с "въздух" между растенията и частична видимост на пространството отвъд преградата. Можем да я направим в определена конфигурация и да подредим еднакви растения в нея. Подредените в модулната конструкция растения могат да са между един и три вида в естествената им форма. А могат да се изберат и падащи растения, за да се създаде ефектът на жива стена.

